

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Fjärde kvartalet 2019

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Nationalräkenskaperna
115 26 Stockholm

Förfrågningar nrinfo@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB

Comments to quarterly GDP

Producer Statistics Sweden,
National accounts
SE-115 26 Stockholm, Sweden

Enquiries nrinfo@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Comments to quarterly GDP .

URN:NBN:SE:SCB-2019 NR01TI1901_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Svagare export höll tillbaka BNP-tillväxten	4
Skärpt bonus/malus höjde hushållskonsumtionen.....	4
Svag utveckling för tillverkningsindustrin	5
BNP per capita minskade	6
BNP helåret 2019	6
Hushållens konsumtion	8
Transporter höjde hushållskonsumtionen.....	8
Offentlig konsumtion	10
Oförändrad konsumtion i offentliga myndigheter.....	10
De statliga konsumtionsutgifterna minskade	10
Konsumtionen inom kommunerna minskade.....	11
Ökad konsumtion inom landstingen	11
Investeringar	12
Investeringarna vände nedåt	12
Näringslivets investeringar minskade	13
Landstingens investeringar ökade	14
Lagerinvesteringar	15
Negativt lagerbidrag i årstakt	15
Utrikeshandel	17
Exporten tyngde BNP-utvecklingen	17
Exporten vände nedåt	17
Importen åter negativ	18

Näringslivets produktion	19
Näringslivets produktion ökade svagt	19
Minskande varuproduktion.....	19
Tjänsteproduktionen ökade	20
Arbetsmarknad och produktivitet	21
Svag utveckling av medelarbetstiden	21
Ökning av antalet sysselsatta	21
Arbetade timmar föll fjärde kvartalet	22
Högre arbetsproduktivitet i näringslivet	22
Inkomster och sparande	24
Hushållens sparkvot ökade	24
Hushållens skuldkvot ökade	26
Underskott i de offentliga finanserna	26
Avstämning	28
Avstämningar av fjärde kvartalet 2019	28
Extremvärden i säsongrensningen.....	30
Revideringar	32
Revidering av kvartalen 2018 och 2019	32
Revidering av 2018.....	32
Revidering av kvartalen 2019.....	33
Revideringar sektorräkenskaperna	35
Tidsserie BNP-revideringar.....	36

Sammanfattning

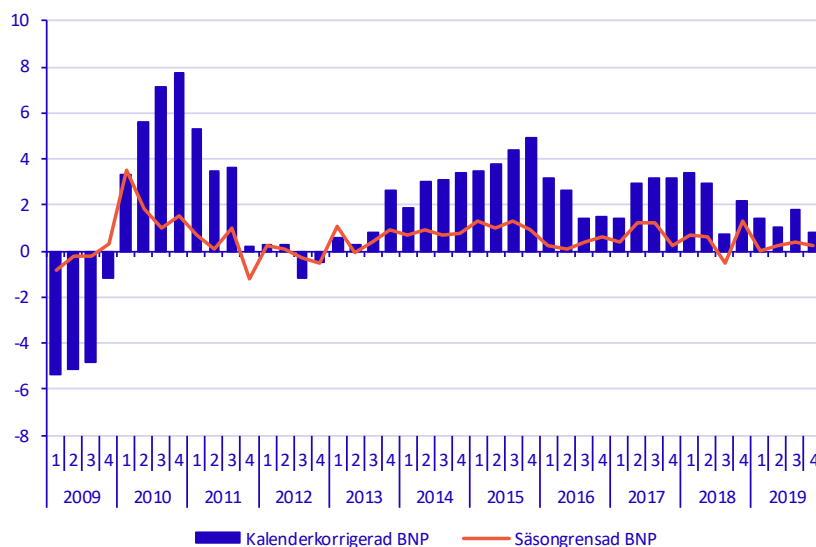
Svagare export höll tillbaka BNP-tillväxten

BNP-tillväxten bromsade in något och ökade måttligt fjärde kvartalet. Hushållskonsumtionen, som till stor del höjdes av konsumtion av nya bilar inför nya bonus/malus-regler vid årsskiftet, bidrog starkt till uppgången. En relativt bred nedgång för exporten höll tillbaka tillväxten.

Sveriges BNP ökade med 0,2 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan. Det kan jämföras med genomsnittet på 0,6 procent de senaste tio åren. Mätt i kalenderkorrigerade tal och jämförd med fjärde kvartalet i fjol var uppgången 0,8 procent.

I euroländerna steg BNP med 0,1 procent fjärde kvartalet, säsongrensad, enligt preliminära data. I EU:s största ekonomi Tyskland var BNP oförändrad.

BNP, procentuell förändring, säsongrensad och jämförd med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan

Skärpt bonus/malus höjde hushållskonsumtionen

Hushållskonsumtionen ökade med 0,7¹ procent från tredje till fjärde kvartalet. Det är högre än genomsnittet de senaste 10 åren på 0,6 procent. Transporter steg med 4,6 procent och bidrog med 0,5 procentenheter till den totala hushållskonsumtionen.

¹ Avser hushållens konsumtion inklusive konsumtionen inom hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Nybilsregistreringen ökade inför att ett nytt skärpt system för fordonsskatt för nya bensin- och dieslbilar infördes 1 januari 2020. Effekter av regeländringen riskerar att slå tillbaka nästkommande kvartal som det gjorde efter att bonus/malus infördes första gången halvårsskiftet 2018. Bland övriga hushållsändamål ökade även utgifter för kommunikation samt fritid och underhållning.

Den offentliga konsumtionen var oförändrad fjärde kvartalet. De kommunala myndigheternas konsumtion ökade med 0,1 procent medan statens konsumtion minskade med 0,3 procent.

Exporten minskade med 1,7 procent fjärde kvartalet. Både varuexporten och tjänsteexporten bidrog till nedgången. Varuexporten sjönk med 1,2 procent. Export av investeringsvaror och energivaror minskade. Det motverkades av en fortsatt stark utveckling för exporten av icke-varaktiga konsumtionsvaror. Tjänsteexporten sjönk med 2,8 procent. Det förklaras främst av en minskad export av uthyrning och leasing vilket bland annat inkluderar licenser och löpande royalties. Dessutom minskade exporten av forskning och utveckling (FoU). Utvecklingen för export av FoU påverkas av att det var större poster av engångskaraktär inom FoU fjärde kvartalet 2018 och till mindre del tredje kvartalet 2019.

Importen minskade med 1,2 procent. Varuimporten sjönk med 2,1 procent och drog ned importutvecklingen med 1,4 procentenheter. Import av insatsvaror och energivaror bidrog mest till nedgången. Sammantaget höll exportnettot tillbaka den säsongrensade BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter.

Fasta bruttoinvesteringar minskade med 0,4 procent fjärde kvartalet. Byggnader och anläggningar steg med 0,3 procent där övriga byggnader och anläggningar ökade medan bostäder minskade något. Maskininvesteringar inklusive militära vapensystem minskade med 2,3 procent.

Lagerinvesteringarna bidrog med 0,2 procentenheter till den säsongrensade BNP-utvecklingen.

Svag utveckling för tillverkningsindustrin

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,1 procent säsongrensat. Varuproduktionen fortsatte att utvecklas svagt. Tillverkningsindustrin minskade på bred front och minskade med 1,1 procent. Byggbranschen vände däremot upp och ökade med 1,3 procent efter två svagare kvartal. Tjänsteproduktionen steg med 0,3 procent där handel samt information och kommunikation var de starkaste drivkrafterna. Antalet arbetade timmar i näringslivet minskade med 0,2 procent vilket innebär att arbetsproduktiviteten i näringslivet ökade med 0,3 procent.

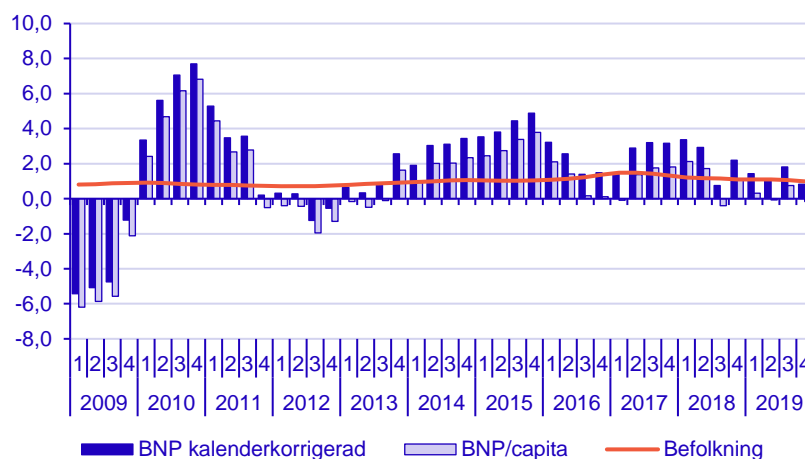
Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter

	2018 Kv3Kv3	2018 Kv4Kv4	2019 Kv1Kv1	2019 Kv2Kv2	2019 Kv3Kv3	2019 Kv4Kv4
Hushållens konsumtion	-0,2	0,2	-0,1	0,4	0,2	0,3
Offentlig konsumtion	-0,1	0,1	0,1	-0,1	0,1	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	-0,3	0,3	-0,1	-0,3	0,2	-0,1
Lagerinvesteringar	-0,6	0,5	-0,2	0,1	-0,6	0,2
Export	0,1	1,9	0,3	0,1	0,6	-0,8
Import	0,5	-1,7	0,1	0,1	-0,1	0,5
Exportnetto	0,6	0,2	0,4	0,2	0,5	-0,3
BNP	-0,5	1,3	0,0	0,2	0,4	0,2

BNP per capita minskade

BNP per capita minskade med 0,2 procent fjärde kvartalet jämfört med motsvarande kvartal i fjol. Genomsnittet sedan 2009 uppgår till 0,9 procent. Befolkningen växte snabbt under 2016 och 2017 men de senaste åren har ökningstakten klingat av något. Fjärde kvartalet ökade befolkningen med 1,0 procent samtidigt som kalenderkorrigerad BNP ökade med 0,8 procent i årstakt.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

BNP helåret 2019

Efter utgången av det fjärde kvartalet sammanställs helåret 2019 preliminärt genom att summera de fyra kvartalen. Helåret 2019 ökade BNP med 1,2 procent jämfört med 2018. Det kan jämföras med en BNP-tillväxt på 2,2 procent helåret 2018. Hushållens konsumtion ökade med 1,2 procent och bidrog med 0,5 procentenheter till BNP-tillväxten. Offentlig konsumtion ökade med 0,4 procent. Kommunernas och landstingens konsumtion steg med 1,0 procent och statens konsumtion minskade med 1,2 procent. Offentliga konsumtionsutgifter bidrog med 0,1 procentenheter till BNP-utvecklingen. Fasta bruttoinvesteringar

minskade med 1,2 procent och höll tillbaka BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter. Lagerinvesteringarna sänkte BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter. Exporten ökade med 4,2 procent och importen ökade med 1,8 procent. Exportnettot bidrog till BNP-utvecklingen med 1,1 procent.

Produktionen inom näringslivet steg med 1,7 procent. De varuproducerande branscherna ökade sin produktion med 1,4 procent och de tjänsteproducerande branscherna med 1,9 procent. Offentliga myndigheters produktion steg med 0,1 procent. Antalet sysselsatta i hela ekonomin ökade med 0,6 procent och antalet arbetade timmar minskade med 0,4 procent. I näringslivet minskade antalet arbetade timmar med 0,2 procent. Inom offentliga myndigheter minskade antalet arbetade timmar med 0,8 procent.

Hushållens reala disponibla inkomster ökade med 2,6 procent jämfört med 2018. Sparkvoten, inklusive sparande i premie- och tjänstepensioner, uppgick till 16,6 procent under 2019. Den offentliga förvaltningens finansiella sparande uppgick till 18,4 miljarder kronor (0,4 procent av BNP).

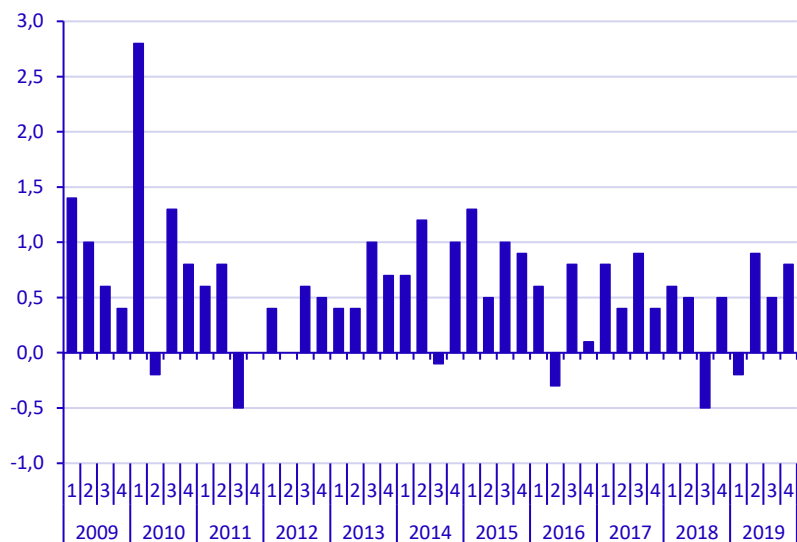
Hushållens konsumtion

Transporter höjde hushållskonsumtionen

Hushållens konsumtion fortsatte att öka fjärde kvartalet. Konsumtionen av transporter bidrog mest till den totala uppgången.

Hushållens konsumtion ökade med 0,8 procent fjärde kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Tillväxttakten ökade därmed något jämfört med tredje kvartalet 2019 och var högre än de senaste tio årens genomsnittliga tillväxttakt på 0,6 procent. Hushållskonsumtionen bidrog med 0,3 procentenheter till BNP-utvecklingen.

De egentliga² hushållens konsumtionsutgifter totalt, volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal

I den ändamålsfördelade konsumtionen var ökningen störst inom transporter. Det var främst konsumtionen av nya bilar som drev utvecklingen och ökade med 4,6 procent. Den bidrog med 0,5 procentenheter till hushållskonsumtionen.

Kommunikationstjänster som bland annat avser mobiltelefoner och telefonitjänster ökade med 4,4 procent och bidrog med 0,2 procentenheter till den totala hushållskonsumtionen.

² Avser hushållens konsumtion exklusive konsumtionen i hushållens icke-vinstdrivande organisationer

Boendeutgifter ökade med 0,4 procent och bidrog med 0,1 procentenheter till hushållskonsumtionens ökning. Det kan jämföras med genomsnittet de senaste 10 åren på 0,3 procent.

Efter ett starkt tredje kvartal vände konsumtion av kläder och skor samt hälso- och sjukvård och minskade, men hade endast marginell påverkan på den totala utvecklingen av hushållskonsumtionen.

Livsmedelskonsumtionen var oförändrad jämfört med tredje kvartalet.

Bidrag till den egentliga hushållskonsumtionen och volymutveckling per COICOP³, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal

COICOP	Volym utveckling	Bidrag
01 Livsmedel	0,0	0,0
02 Alkohol och tobak	-0,1	0,0
03 Kläder och skor	-0,8	0,0
04 Boende	0,4	0,1
05 Möbler	0,1	0,0
06 Hälso- och sjukvård	-0,7	0,0
07 Transporter	4,6	0,5
08 Kommunikation	4,4	0,2
09 Fritid och Underhållning	1,0	0,1
10 Utbildning	0,1	0,0
11 Hotell och restaurang	0,4	0,0
12 Övriga varor och tjänster	0,5	0,1
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	1,0	1,0
15 Svensk konsumtion utomlands	-0,5	0,0
16 Utländsk konsumtion i Sverige	2,2	-0,2
TOTALT	0,8	0,8

Svenska hushålls inköp utomlands minskade med 0,5 procent jämfört med tredje kvartalet. Det är en lägre tillväxt än den genomsnittliga tillväxten de senaste tio åren på 1,8 procent. Samtidigt ökade utländska besökarens konsumtion i Sverige med 2,2. Det är en post som exkluderas för att redovisa svenska hushållskonsumtionsutgifter.

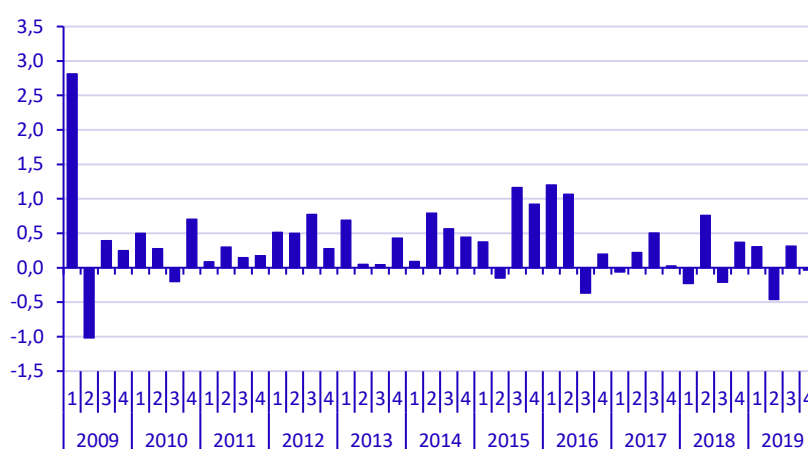
³ Classification of Individual Consumption by Purpose

Offentlig konsumtion

Oförändrad konsumtion i offentliga myndigheter

Den offentliga konsumtionen var oförändrad det fjärde kvartalet. Konsumtionen inom landstingen ökade medan statens och kommunernas konsumtionsutgifter minskade.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal

Den offentliga konsumtionen var oförändrad fjärde kvartalet säsongrensats. Det är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren på 0,4 procent. Under åren 2015 och 2016 utvecklades konsumtionen starkt i offentliga myndigheter på grund av den stora migrationen dessa år. På senare år har migrationens påverkan på den offentliga konsumtionen minskat och förflyttats från staten till kommunerna.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet fjärde kvartalet 2019, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig Volymutveckling
Staten	-0,3	-0,1	0,3
Landsting	0,6	0,2	0,3
Primärkommuner	-0,2	-0,1	0,4
Totalt offentliga myndigheter	0,0	0,0	0,4

Avser åren 2009-2019

De statliga konsumtionsutgifterna minskade

Statens konsumtionsberäkningar fjärde kvartalet har präglats av osäkerhet kring en förändring av huvudmannskapet vid inköp av

försvarsinvesteringar. En omläggning av redovisningen hos försvarsmyndigheterna har gjorts under 2019, vilket har inneburit att deras inrapporterade siffror under året bedöms som osäkra. Under fjärde kvartalet har myndigheterna rapporterat in stora värden, samt revideringar i indata avseende de tidigare tre kvartalen. Det påverkar framförallt förbrukningen, försäljningen och investeringarna.

I säsongsrensade värden minskade konsumtionsutgifterna inom staten med 0,3 procent. Produktionen minskade med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal. Förbrukningsutgifterna minskade också med 0,2 procent medan arbetskostnaderna ökade jämfört med föregående kvartal. Minskade utgifter för sociala naturaförmåner⁴ höll tillbaka utvecklingen av statens konsumtion. Sociala naturaförmåner minskade med hela 2,9 procent. Utvecklingen för arbetade timmar och antal sysselsatta var oförändrad.

Konsumtionen inom kommunerna minskade

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna, där utbildning och socialt skydd är de stora utgiftsposterna. Konsumtionen inom kommunerna minskade det fjärde kvartalet med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal. Det är lägre än det historiska snittet på 0,3 procent. Det var främst minskad förbrukning och minskade sociala naturaförmåner som bidrog till nedgången. Arbetade timmar minskade med 0,7 procent medan antalet sysselsatta var oförändrat.

Ökad konsumtion inom landstingen

Konsumtionen inom landstingen ökade med 0,6 procent vilket är högre än genomsnittet de senaste tio åren på 0,3 procent. Sociala naturaförmåner, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, ökade kraftigt med 2,9 procent. Arbetade timmar minskade med 0,1 procent jämfört med föregående kvartal medan antalet sysselsatta ökade med 0,6 procent.

⁴ Består av utgifter för varor och tjänster som finansieras av offentliga myndigheter men som produceras av marknads-producenter och utan vidare bearbetning levereras till hushållen. Ett exempel på sociala naturaförmåner är landstingens finansiering av läkemedel.

Investeringar

Investeringarna vände nedåt

De fasta bruttoinvesteringarna sjönk återigen fjärde kvartalet efter att ha ökat tredje kvartalet. Mest bidrog övriga maskininvesteringar till nedgången.

De fasta bruttoinvesteringarna sjönk med 0,4 procent fjärde kvartalet, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal. Det är en återgång till den negativa trenden under första och andra kvartalet efter en uppgång tredje kvartalet. Utfallet kan jämföras med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren på 0,6 procent.

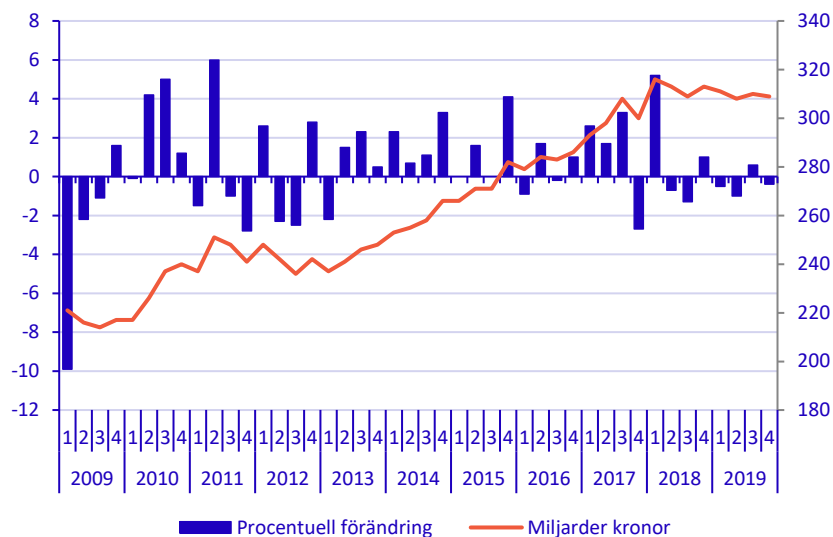
Som tidigare under 2019 har Investeringsenkäten inte använts som källa för beräkning av maskiner och inventarier samt byggnader och anläggningar i näringslivet. Den ändrade designen på Investeringsenkäten har medfört att det saknas jämförbara data för 2018. Dessa investeringstyper skattas istället med andra källor. Bygg och anläggningsinvesteringar inklusive bostäder ökade med 0,3 procent. Bostäder vände åter ner och sjönk med 0,2 procent medan övriga byggnader och anläggningar ökade med 0,8 procent.

Maskininvesteringar inklusive vapensystem sjönk med 2,3 procentenheter och bidrog med 0,6 procentenheter till den totala investeringsnedgången. Transportmedelsinvesteringar ökade med 3,3 procent medan övriga maskiner samt vapensystem minskade med 4,0 procent. Transporterna påverkades inför att bonus-malussystemet skulle skärpas 1 januari 2020. Liksom när systemet infördes i juli 2018 ökade många företag sina fordonsinvesteringar innan de nya reglerna slog igenom.

Investeringar i immateriella tillgångar ökade med 0,2 procent.

Fasta bruttoinvesteringar

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensat och mätt i fasta priser år 2018

Näringslivets investeringar minskade

Investeringarna i näringslivet sjönk med 0,8 procent fjärde kvartalet och bidrog med 0,6 procentenheter till den totala investeringsnedgången.

På grund av avsaknaden av jämförbara siffror i Investeringsenkäten har utvecklingen i investeringar i maskiner och övriga byggnader och anläggningar skattats till samma nivå för samtliga branscher i näringslivet. Därför publiceras fasta bruttoinvesteringar endast för varuproducenter och tjänsteproducenter som helhet.

Varubranschernas investeringar minskade med 1,1 procent medan tjänstebranschernas investeringar minskade med 0,6 procent.

Fasta bruttoinvesteringar fördelade på sektor och bransch

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala fasta bruttoinvesteringar i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste tio åren. Säsongrensat och mätt i fasta priser

	10- årsnitt	2018 Kv4	2019 Kv1	2019 Kv2	2019 Kv3	2019 Kv4	Bidrag
Varubranscher	0,0	0,6	-0,9	-1,3	-0,2	-1,1	-0,3
därav: tillv. industrin	0,1	-1,2	-	-	-	-	-
Tjänstebranscher	0,9	1,5	-0,6	-0,7	0,7	-0,6	-0,4
därav: fastighetsförvaltning	0,8	-1,3	-	-	-	-	-
Näringslivet	0,5	1,2	-0,7	-0,9	0,4	-0,8	-0,6
Offentliga myndigheter	0,8	0,6	0,1	-1,8	1,6	0,8	0,1
Totalt	0,6	1,0	-0,5	-1,0	0,6	-0,4	-0,4

Landstingens investeringar ökade

De offentliga myndigheternas fasta bruttoinvesteringar steg med 0,8 procent fjärde kvartalet vilket sammanfaller med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Uppgången förklaras till stor del av landstingen vars investeringar ökade med 2,8 procent. Statliga myndigheters investeringar ökade med 0,5 procent medan primärkommunernas investeringar ökade med 0,1 procent.

Lagerinvesteringar

Negativt lagerbidrag i årstakt

Lagerinvesteringarna minskade fjärde kvartalet. Lageromslaget⁵ i årstakt var -5,7 miljarder kronor i fasta priser vilket påverkade BNP-utvecklingen negativt. I säsongsrensade värden ökade lagerinvesteringarna BNP-utvecklingen med 0,2 procentenheter.

Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under kvartalet minus lagerförändringen under motsvarande kvartal föregående år, s k lageromslag, i procent av BNP. I säsongsrensade värden beräknas lagerinvesteringarnas BNP-påverkan som förändringen under kvartalet minus förändringen föregående kvartal i procent av BNP föregående kvartal. Lagerinvesteringarna säsongrensas endast på aggregerad nivå. Avsnittet nedan beskriver därför genomgående jämförelser mot motsvarande kvartal föregående år.

Totalt minskade företag och myndigheter sina lager med 9 mdkr i fasta priser, jämfört med en minskning på 3,3 mdkr fjärde kvartalet 2018. Industrin ökade sina lager i mindre utsträckning än motsvarande kvartal förra året.

Varuhandelns lager minskade fjärde kvartalet i likhet med de senaste åren. Minskningen var större än fjärde kvartalet 2018.

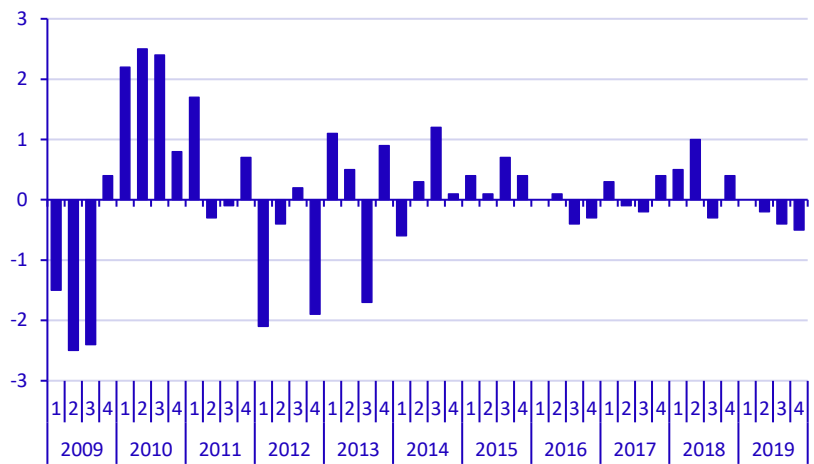
Tillverkningsindustrin ökade sina lager med 2,4 mdkr i fasta priser, jämfört med en lagerökning på 3,1 mdkr motsvarande kvartal 2018. Denna lagerökning var främst koncentrerad till produkter i arbete och färdigvaror som ökade med 2,5 mdkr i fasta priser, medan lager av insatsvaror minskade med 0,1 mdkr.

Varuhandeln minskade sina lager med 7,4 mdkr i fasta priser, jämfört med en lagerminskning på 4,2 mdkr motsvarande kvartal föregående år. Detta innebär att lageromslaget för varuhandeln blev negativt. Den komponent som påverkade mest var motorhandeln där lagerminskningen var 0,7 mdkr, jämfört med en lagerökning på 1,7 mdkr motsvarande kvartal föregående år.

Partihandeln minskade sina lager med 6,5 mdkr vilket är en större minskning än fjärde kvartalet 2018 då lagret minskade med 6,4 mdkr. Lageromslaget blev därmed negativt. Detaljhandeln ökade sina lager med 0,1 mdkr vilket är mindre ökning än motsvarande kvartal 2018.

⁵ Lageromslag kan anta ett positivt eller negativt värde och visar lagerförändringen jämfört med lagerförändringen motsvarande kvartal föregående år.

Lagerbidrag till BNP-tillväxten mätt i årstakt, faktiska värden, procentenheter

Utrikeshandel

Exporten tyngde BNP-utvecklingen

Både exporten och importen minskade fjärde kvartalet. Exporten minskade dock mer än importen vilket sammantaget höll tillbaka BNP-utvecklingen.

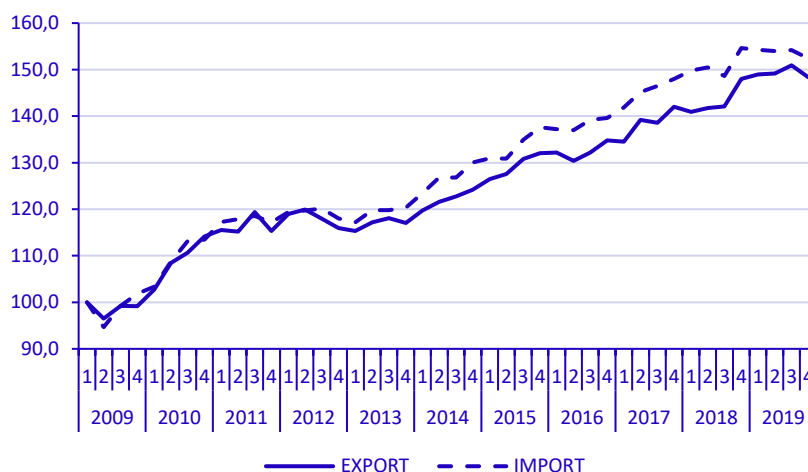
Exporten minskade med 1,7 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med tredje kvartalet. Det kan jämföras med genomsnittet för de senaste tio åren på 0,8 procent. Tjänsteexporten minskade med 2,8 procent och drog ned exportutvecklingen med 0,9 procentenheter. Även varuexporten minskade med 1,2 procent och påverkade i sin tur exportutvecklingen negativt med 0,8 procentenheter. Bidraget från den totala exporten var negativt med 0,8 procentenheter till den säsongrensade BNP-utvecklingen.

Importen minskade 1,2 procent. Tjänsteimporten ökade med 0,6 medan importen av varor minskade med 2,1. Den totala importen höjde BNP-utvecklingen med 0,5 procentenheter.

Sammantaget drog exportnettot ned BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter.

Utrikeshandel

Säsongrensad volymindex 2009=100

Exporten vände nedåt

Den totala exporten minskade med 1,7 procent fjärde kvartalet 2019. Det är första gången exporten minskar sedan första kvartalet 2018.

Varuexporten minskade med 1,2 procent fjärde kvartalet. Den svaga utvecklingen berodde främst på att exporten av investeringsvaror och

energivaror minskade med 2,8 respektive 5,0 procent. Exporten av icke-varaktiga konsumtionsvaror steg med 4,1 procent vilket motverkade nedgången.

Tjänsteexporten minskade med 2,8 procent fjärde kvartalet. Framförallt sjönk exporten av uthyrning och leasing samt FoU som minskade med 16,8 respektive 16,5 procent. Exporten av datatjänster ökade 5,0 procent vilket motverkade nedgången.

Importen åter negativ

Importen minskade med 1,2 procent fjärde kvartalet 2019, vilket innebär en återgång till en negativ utveckling för importen efter förra kvartalets uppgång.

Varuimporten minskade med 2,1 procent. Det som bidrog mest till minskningen var att importen av insatsvaror samt importen av energi minskade med 3,0 respektive 4,8 procent.

Tjänsteimporten ökade istället med 0,6 procent. Uppgången förklaras främst av att importen av uthyrning och leasing samt importen av datatjänster ökade med 11,7 respektive 3,2 procent.

Export och import av varor och tjänster

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala exporten/importen i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste tio åren. Säsongsrensats och mätt i fasta priser

	10- årssnitt	2018 Kv4	2019 Kv1	2019 Kv2	2019 Kv3	2019 Kv4	Bidrag
Export	0,8	4,1	0,7	0,1	1,2	-1,7	-1,7
Export varor	0,7	3,7	-0,8	0,5	0,7	-1,2	-0,8
Export tjänster	1,0	5,2	4,1	-0,7	2,3	-2,8	-0,9
Import	0,8	4,0	-0,2	-0,2	0,2	-1,2	-1,2
Import varor	0,8	4,8	-1,7	-1,0	0,0	-2,1	-1,4
Import tjänster	0,9	2,3	3,1	1,3	0,5	0,6	0,2

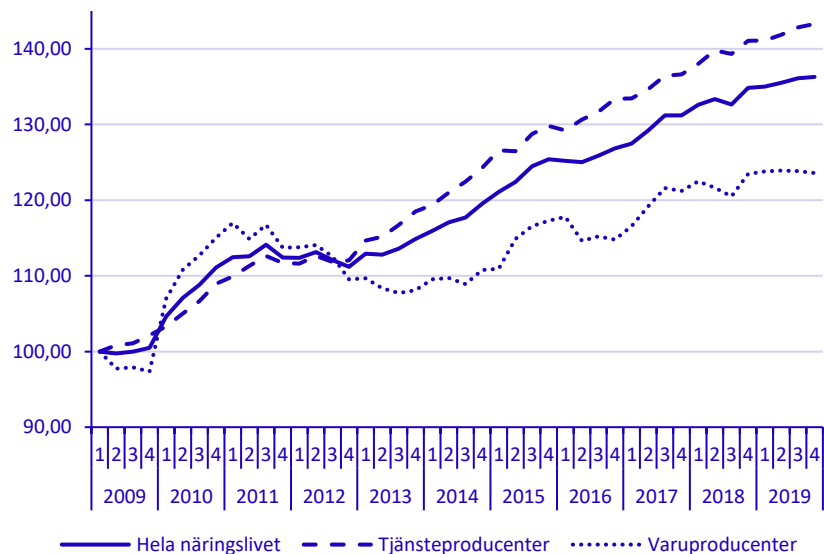
Näringslivets produktion

Näringslivets produktion ökade svagt

Produktionen i näringslivet fortsatte att öka, om än svagt, fjärde kvartalet. De tjänsteproducerande branscherna stod för hela produktionsökningen medan en nedgång för varuproducenterna dämpade utvecklingen.

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,1 procent, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Det är en lägre ökning än de tio senaste årens genomsnittliga tillväxt. De tjänsteproducerande branscherna steg med 0,3 procent, vilket gav ett BNP-bidrag på drygt 0,1 procentenheter. Produktionen bland de varuproducerande branscherna minskade med 0,2 procent och bidrog marginellt negativt till BNP-utvecklingen.

Index för näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, säsongrensade värden, första kvartalet 2009=100

Minskande varuproduktion

Produktionsvärdet för de varuproducerande branscherna minskade fjärde kvartalet. Det var framför allt tillverkningsindustrins produktion, som minskade med 1,1 procent, som drog ned den totala produktionen. Energibranschens produktion minskade något, men bidrog endast marginellt. Produktionen inom jordbruksbranschen samt utvinning av mineral ökade med 1,6 respektive 1,2 procent. Byggbranschens produktion vände uppåt efter två kvartal med negativ volymutveckling.

Tjänsteproduktionen ökade

Fjärde kvartalet ökade produktionen inom tjänstebranscherna med 0,3 procent. Information- och kommunikationstjänster samt parti- och detaljhandeln steg med 1,1 respektive 0,5 procent och lämnade det största bidraget till ökningen av tjänsteproduktionen. Transport och kommunikation samt företagstjänster minskade med 0,7 respektive 0,2 procent, vilket drog ned tjänsteproduktionen marginellt.

Volymutvecklingstal (procent) näringslivets produktion, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal samt genomsnitt de senaste tio åren

	2018 Kv4	2019 Kv1	2019 Kv2	2019 Kv3	2019 Kv4	10- årsnitt
Varuproducenter	2,4	0,3	0,1	-0,1	-0,2	0,4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1,5	2,5	2,1	1,6	1,6	0,5
Utvinning av mineral	-1,3	-0,2	3,1	0,6	1,2	0,3
Tillverkningsindustri	2,3	-0,3	-0,2	-0,2	-1,1	0,3
El, gas, värme, vatten inkl reningsverk	5,8	0,2	2,8	-0,2	-0,1	0,4
Byggindustri	2,0	1,2	-1,2	-0,1	1,3	0,6
Tjänsteproducenter	1,2	0,0	0,5	0,7	0,3	0,8
Parti- och detaljhandel	1,7	-0,1	1,2	1,3	0,5	1,1
Transport o kommunikation	1,0	-0,6	0,0	0,3	-0,7	0,2
Hotell och restaurang	0,9	0,0	0,0	0,5	0,0	0,6
Informations- och kommunikationstjänster	2,5	-0,6	0,9	0,9	1,1	1,4
Banker och försäkringsbolag	-0,8	0,7	0,1	0,6	1,0	0,9
Fastighetsverksamhet	1,5	0,9	-0,3	1,3	0,0	0,4
Företagstjänster	0,8	-0,3	-0,1	-0,1	-0,2	0,9
Utbildning och sjukvård	0,7	0,0	2,5	0,0	1,1	0,8
Kultur och övrig service	0,7	2,1	1,1	0,0	0,1	0,4
Totalt	1,7	0,1	0,4	0,4	0,1	0,7

Arbetsmarknad och produktivitet

Svag utveckling av medelarbetstiden

Under 2019 har antal sysselsatta fortsatt att öka om än i något svagare takt än under 2018. Antalet arbetade timmar har dock fallit vilket betyder att medelarbetstiden har minskat.

Näringslivets arbetsproduktivitet har stigit trots att produktionens utveckling under 2019 varit svagare än under 2018.

Ökning av antalet sysselsatta

Antalet sysselsatta ökade med 0,3 procent fjärde kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Det är i linje med den genomsnittliga ökningstakten de senaste tio åren på 0,3 procent.

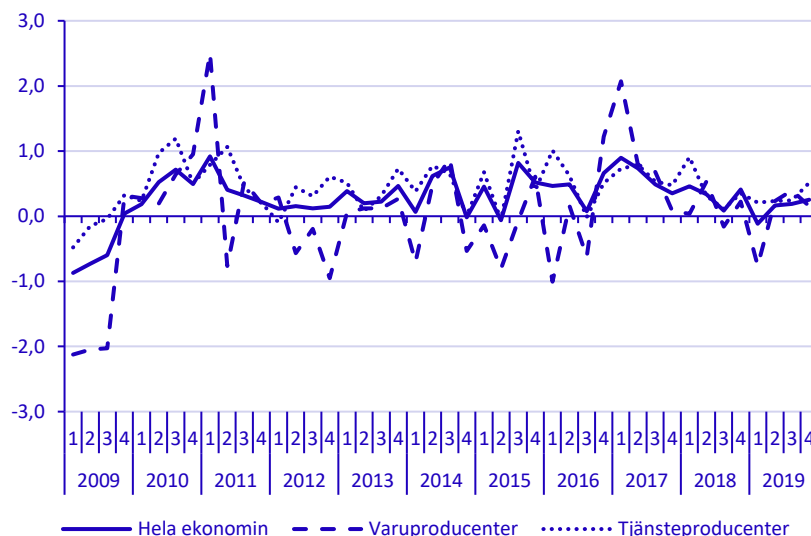
Antalet sysselsatta inom näringslivet ökade med 0,4 procent. I de varuproducerande branscherna ökade antalet sysselsatta med 0,2 procent. Antalet sysselsatta steg i de agrara branscherna, i energibranschen och i byggbranschen, medan antalet sysselsatta föll i industrin.

Inom tjänstebanscherna ökade antalet sysselsatta med 0,5 procent. Starkast var utvecklingen i hotell- och restaurangbranschen, informations- och kommunikationsbranscherna samt inom juridiska, ekonomiska och tekniska konsulter medan handelsbranschen, utbildnings- och vårdbranschen samt personliga tjänster drog ned utvecklingen. Antalet sysselsatta inom de tjänsteproducerande branscherna har generellt sett ökat kontinuerligt de senaste tio åren med cirka 0,4 procent i genomsnitt.

Inom de offentliga myndigheterna ökade antalet sysselsatta med 0,1 procent. Ökningen var störst inom landstingen där antalet sysselsatta ökade med 0,6 procent.

Antalet sysselsatta

Procentuell förändring, säsongrensat

Arbetade timmar föll fjärde kvartalet

Antalet arbetade timmar i hela ekonomin föll med 0,3 procent fjärde kvartalet i säsongrensade värden jämfört med kvartalet innan. Det är betydligt lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. I näringslivet föll antalet arbetade timmar med 0,2 procent.

Antalet arbetade timmar i de varuproducerande branscherna föll fjärde kvartalet. Agrara branscher, industrin och byggbranschen bidrog alla till detta medan endast energibranschen bidrog positivt.

De tjänsteproducerande branschernas arbetade timmar ökade med 0,1 procent fjärde kvartalet. Främst handelsbranschen bidrog negativt medan informations- och kommunikationsbranschen och utbildnings- och vårdbranschen bidrog positivt.

Antalet arbetande timmar i de offentliga myndigheterna minskade med 0,4 procent. Nedgången var störst inom primärkommunerna.

Medelarbetstiden har utvecklats svagt under hela 2019. För hela ekonomin föll medelarbetstiden fjärde kvartalet med 0,6 procent jämfört med tredje kvartalet. Medelarbetstiden föll även med 0,6 procent inom näringslivet och minskade med 0,5 procent inom de offentliga myndigheterna.

Högre arbetsproduktivitet i näringslivet

Arbetsproduktiviteten i näringslivet steg med 0,3 procent säsongrensat och jämfört med tredje kvartalet. Antalet arbetade timmar föll med 0,2 procent medan produktionen ökade med 0,1 procent.

I de varuproducerande branscherna steg produktiviteten med 0,6 procent. Antalet arbetade timmar minskade med 0,8 procent samtidigt som produktionen föll med 0,2 procent.

De tjänsteproducerande branschernas produktivitet ökade med 0,2 procent då antalet arbetade timmar ökade med 0,1 procent och produktionen ökade med 0,3 procent.

Inkomster och sparande

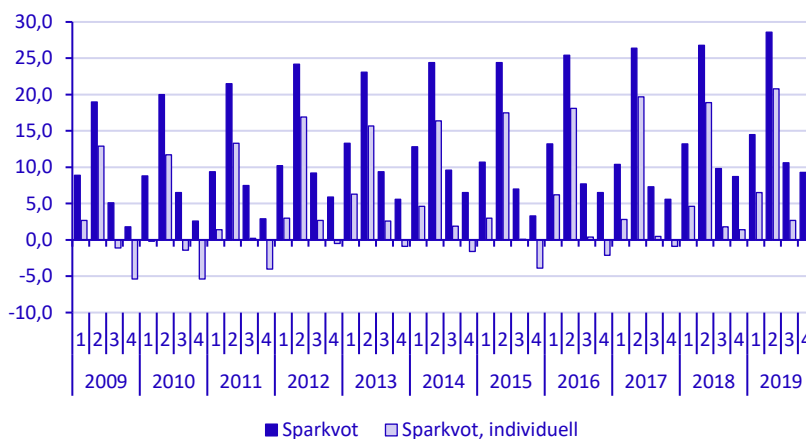
Hushållens sparkvot ökade

Hushållens⁶ sparkvot ökade svagt fjärde kvartalet 2019 jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens reala disponibla inkomster ökade med 2,1 procent.

Utvecklingen beskrivs i faktiska termer och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Sparandet blev 59,2 mdkr fjärde kvartalet vilket är en ökning med 6,1 mdkr jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens sparkvot ökade med 0,6 procentenheter och var 9,3 procent fjärde kvartalet. Den individuella sparkvoten, sparandet exklusive tjänste- och premiepensioner, var 1,5 procent. Motsvarande kvartal för ett år sedan låg den individuella sparkvoten på 1,4 procent. Det finansiella sparandet, alltså sparandet inklusive kapitaltransfereringar och exklusive bruttoinvesteringar, var 36,5 mdkr, en ökning med 6,6 mdkr. Den finansiella sparkvoten ökade med 0,8 procentenheter och uppgick till 5,7 procent.

Hushållens sparkvot, procent av disponibel inkomst

Den individuella finansiella sparkvoten var dock negativ, -2,4 procent. Den har generellt sett varit negativ de senaste åren, med undantag för andra kvartalet, då disponibelinkomsterna varit högre.

Hushållens disponibla inkomster uppgick till 585 mdkr fjärde kvartalet vilket är en ökning med 4,0 procent nominellt och 2,1 procent reallt

⁶ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

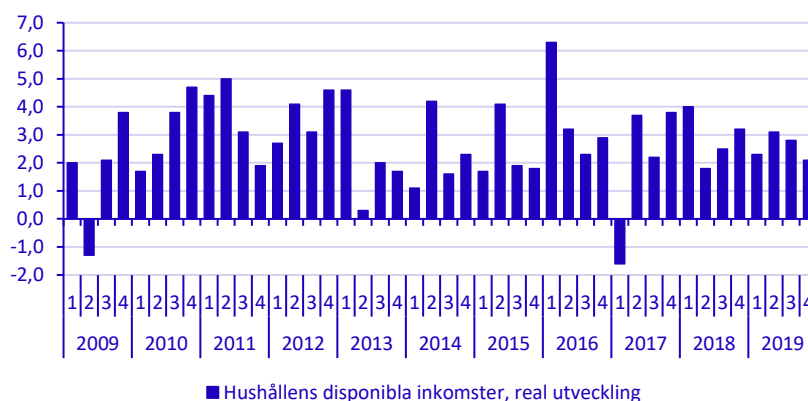
jämfört med motsvarande kvartal 2018. Ökningen av real disponibel inkomst per capita under fjärde kvartalet uppgick till 1,1 procent.

Kapitalinkomstnettot ökade med 3,6 mdkr till 44,2 mdkr fjärde kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Ränteutgifterna, före FISIM-justeringar, uppgick till 22,9 mdkr och ökade därmed med 8,2 procent fjärde kvartalet jämfört med fjärde kvartalet föregående år. Ränteintäkterna, före FISIM-justeringar, ökade också och uppgick till 1,6 mdkr. Sedan 2012 har ränteutgifterna som andel av disponibelinkomst långsamt minskat. Fjärde kvartalet motsvarade ränteutgifterna 3,9 procent av disponibelinkomsten.

Löneinkomsterna ökade med 3,3 procent medan sociala förmåner, där bland annat pensionsutbetalningar ingår, ökade med 2,5 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Sammansatt förvärvsinkomst, det vill säga inkomster för egenföretagare, ökade med 6,6 procent.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

De totala transfereringsinkomsterna ökade med 3,1 procent och uppgick till 240 mdkr kronor fjärde kvartalet. Utöver sociala förmåner ingår bland annat skadeförsäkringsersättningar och inkomsttillägg för bostadsrätter i de totala transfereringsinkomsterna. Dessa andra löpande transfereringsinkomster ökade med 5,3 procent och uppgick till 48 mdkr under fjärde kvartalet. Hushållens transfereringsutgifter steg med 2,7 procent till 345 mdkr. Av de totala transfereringsutgifterna utgjorde inkomstskatter och övriga löpande skatter 55 procent, eller 188 mdkr. Skatterna var i det närmaste oförändrade jämfört med fjärde kvartalet 2018. Hushållens utgifter avseende sociala avgifter var 121 mdkr under kvartalet vilket är en ökning med 6,9 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 3,9 procent i löpande priser, vilket tillsammans med inkomsternas ökning på 4 procent och ökningen av justeringen för pensionsrätter gav en något större sparkvot.

Hushållens skuldkvot ökade

Hushållens skuldkvot, mätt som låneskulder som andel av hushållens disponibla inkomster, ökade med 0,3 procentenheter under fjärde kvartalet jämfört med fjärde kvartalet 2018 och uppgick till 182,6 procent. Det senaste decenniet skedde den största uppgången i skuldkvoten mellan 2013 och 2017. Därefter har skuldkvoten varit relativt konstant.

Inkomster och utgifter för hushållen och dess icke-vinstdrivande organisationer, löpande priser, miljarder kronor

	2019 Kv4	Förändring mot 2018 Kv4
Egentliga löner	501	3,3%
Sociala avgifter, tillgång	101	3,5%
Driftsöverskott egna hem	12	-0,6%
Sammansatt förvävsinkomst	32	6,6%
Kapitalinkomster	57	10,5%
Kapitalutgifter	13	16,3%
Primärinkomstsaldo	689	3,7%
Transfereringsinkomster	240	3,1%
Sociala förmåner, tillgång	192	2,5%
Andra löpande transfereringar, tillgång	48	5,3%
Transfereringsutgifter	345	2,7%
Inkomst- och övr. löpande skatter	188	0,0%
Sociala avgifter, användning	121	6,9%
Sociala förmåner, användning	4	12,9%
Andra löpande transfereringar, användning	32	3,5%
Disponibel inkomst	585	4,0%

Underskott i de offentliga finanserna

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning visade sedvanligt underskott fjärde kvartalet. Underskottet var 23,4 mdkr vilket var ett lite mindre underskott än motsvarande kvartal föregående år. Det var kommuner respektive landsting som redovisade förhållandevis stora underskott.

Skatteinkomsterna fortsatte öka under fjärde kvartalet. Produkt-, produktions- och inkomstskatter fortsatte att öka. Totalt var ökningen 10,3 mdkr. Vad gäller utgifterna var det konsumtionsutgifterna som ökade mest, upp med 10,8 mdkr jämfört med fjärde kvartalet 2018. För ovanlighetens skulle minska ett antal utgifter under kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år såsom räntor, EU-avgifter, betalda investeringsbidrag och subventioner.

**Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning,
miljarder kronor**

	2018 Helår	2019 Kv1	2019 Kv2	2019 Kv3	2019 Kv4	2019 Helår
Offentlig förvaltning	35,5	-11,8	53,8	-0,2	-23,4	18,4
Statlig förvaltning	62,0	-7,3	40,4	8,1	19,1	60,3
Sociala trygghetsfonder	6,8	-0,4	10,7	-1,6	-2,3	6,4
Kommuner	-21,4	-0,9	1,4	-6,7	-30,6	-36,8
Landsting/Regioner	-11,9	-3,1	1,4	-0,1	-9,6	-11,4

Det var bara statens sparande som förbättrades medan de andra delsektorernas underskott ökade där kommunernas underskott blev historiskt stort och översteg 30 mdkr fjärde kvartalet. Statens finanser visade överskott fjärde kvartalet. Det uppgick till 19,1 mdkr, vilket var 14,3 mdkr högre än fjärde kvartalet 2018. Det högre sparandet berodde främst på ökade skatteinkomster samtidigt som flera utgifter såsom subventioner, räntor, EU-avgifter och investeringsbidrag minskade. Däremot fortsatte konsumtionsutgifterna och transfereringar till de andra delsektorerna inom offentlig förvaltning att öka.

Finansiellt sparande för sociala trygghetsfonder visade ett underskott med 2,3 mdkr fjärde kvartalet. På samma sätt som tidigare under året var pensionsavgifterna lägre än pensionsutbetalningarna. Ökningstakten för pensionsutbetalningarna var också högre än avgifterna. Samma kvartal föregående år visade sociala trygghetsfonder ett underskott på 1,1 mdkr.

Kommunerna brukar redovisa underskott fjärde kvartalet och 2019 var inget undantag. Underskottet var denna gång historiskt stort och uppgick till 30,6 mdkr. Det kan jämföras med ett underskott på 24,2 mdkr året innan. Det stora underskottet var ett resultat av att både inkomstskatter och statsbidrag bromsade in kraftigt jämfört med tidigare medan utgifterna fortsatte att öka. Ökningen för konsumtionsutgifterna var däremot lite lägre än tidigare under året vilket till viss del begränsade utgiftsökningen jämfört med normalt.

Landsting och regioner (som från och med nästa kvartal bara kommer att benämnas regioner) redovisade ett större underskott fjärde kvartalet. Underskottet uppgick till 9,6 mdkr vilket kan jämföras med ett underskott på 8,2 mdkr samma kvartal föregående år. I likhet med kommunerna ökade inte inkomstskatterna lika mycket som tidigare. Däremot fortsatte statsbidragen öka, till skillnad mot kommunerna. Men ändå inte tillräckligt för att uppväga konsumtionsökningen.

Från och med publiceringen av fjärde kvartalet 2019 återfinns en översiktlig redovisning av revideringar för den offentliga förvaltningens finansiella sparande under det gemensamma revideringsavsnittet.

Avstämning

Avstämningar av fjärde kvartalet 2019

För att redovisa ett entydigt resultat för BNP görs en avstämning av beräkningarna från produktions- och användningssidan. Det innebär att den ena sidan justeras nedåt och den andra sidan uppåt. I samband med den allmänna översyn som gjorts av nationalräkenskaperna för åren 1993-2016 så har nya metoder för avstämning införts i både års- och kvartalsberäkningarna. De nya principerna är beskrivna på SCB:s webbplats. Innan avstämningen, och alltså innan den slutliga restposten (skillnaden mellan produktions- och användningssidan) är klar, så har beräkningsresultaten analyserats och eventuella bedömningskorrigeringar gjorts. Från och med beräkningsomgången i september görs också en modellbaserad justering av beräkningen från produktionssidan för att ta hänsyn till förändringar i inputkoefficienten; det vill säga förbrukningens andel av produktionen. Justeringen skattas med stöd av data avseende ingående och utgående moms samt import och export som baseras på momsregistret. Därefter stäms produktions- och användningssidan av med samma belopp, med 50 procent på produktionssidan och 50 procent på användningssidan.

Efter bedömningskorrigeringen på produktionssidan gjorts, visade beräkningarna av fjärde kvartalet i utgångsläget en skillnad på 1,3 procentenheter mellan användning och tillförsel i ekonomin. De senaste tio åren har skillnaden i genomsnitt varit cirka 1,0 procentenheter. Före avstämning visade det statistiska underlaget en BNP-tillväxt från användningssidan på 1,5 procent medan produktionssidan visade en BNP-tillväxt på 0,2 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Detta ledde till en avstämd BNP-tillväxt på 0,8 procent. De fyra sista kvartalen har användningssidan visat en starkare utveckling än produktionssidan vid första beräkningen av ett nytt kvartal. Detta följer på tio kvartal där produktionssidan i ursprungsläget var starkare än användningssidan.

I föregående års prisnivå var användningen 16,4 mdkr högre än produktionen. I löpande priser var diskrepansen 19,2 mdkr. Med den nya avstämningsprincipen på kvartal justerades användningssidan ned med 8,2 mdkr medan produktionssidan justerades upp med samma belopp. I löpande priser var det i utgångsläget en något större diskrepans mellan de två sidorna. En riktlinje vid avstämningen i löpande priser är att låta kvarvarande skillnader i restposten i löpande priser påverka de avstämningar som görs på produktionssidan och i synnerhet på industrins förädlingsvärden. Argumentet bygger på att det saknas information om insatsförbrukningens prisutveckling, och att detta leder till osäkerhet gällande prisutvecklingen av i synnerhet industrins förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämningarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas

storlek och allokering i föregående års prisnivå och motsvarande korrigerings görs även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan ned med 8,2 mdkr i löpande priser och produktionssidan justerades upp med 11,0 mdkr.

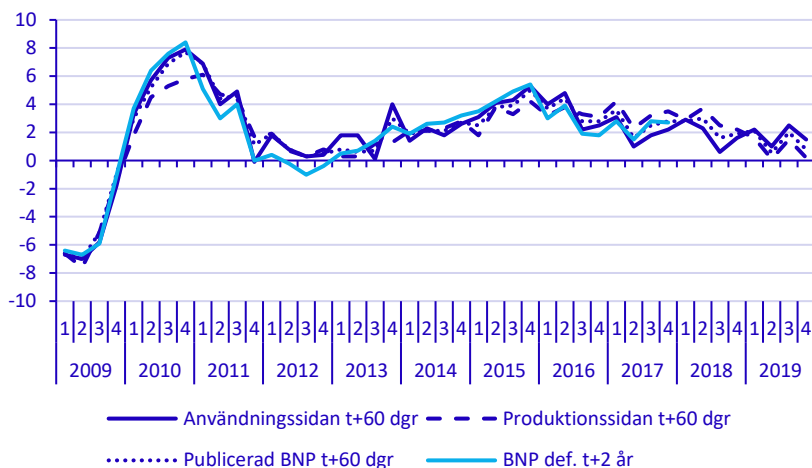
Vilka delar som har justerats samt storleken på korrigeringsarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigerings av primärkällorna förts in, inklusive justeringen av produktionssidan. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigerings som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning fjärde kvartalet 2019, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första	Publicerad	Förändring procentenhet	Korr mdkr FP	Korr mdkr LP
Hushållenskonsumtionsutgifter	2,1	2,0	-0,1	-0,8	-0,8
Offentliga konsumtionsutgifter	0,0	0,0	0,0	-	-
Fasta bruttoinvesteringar	-0,8	-1,3	-0,5	-1,5	-1,5
Lager (effekt på BNP-förändring)	-0,4	-0,5	-0,1	-1,0	-1,0
Export varor	-0,7	-0,8	-0,1	-0,7	-0,7
Export tjänster	3,2	2,5	-0,7	-1,2	-1,2
Import varor	-5,2	-4,7	0,5	2,2	2,2
Import tjänster	4,4	4,9	0,5	0,8	0,8
BNP från användningssidan	1,5	0,8	-0,7	-8,2	-8,2
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	-2,8	-1,8	1,0	1,6	2,2
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	1,6	2,6	1,0	1,1	1,5
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	0,7	1,6	0,9	5,4	7,3
Förädlingsvärde off.myndigheter	-0,8	-0,8	0,0	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	2,0	2,0	0,0	-	-
BNP från produktionssidan	0,2	0,8	0,6	8,2	11,0

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningsarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år. Från grafen kan till exempel utläsas att för 2017, det senaste året för vilket

definitiva årsberäkningarna publicerats, har samtliga kvartal justerats marginellt.

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tiden påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). Nedan redovisas de serier som uppvisade något extremvärde under perioden 2013:1-2019:4 i den senaste säsongrensningen gjord av nationalräkenskaperna. En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas.

Period	Extremvärde för.		Pristyp
Kvartal 4 2014	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 gruvor, mineral utvinning och tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Referensår och löp.
	Fasta bruttoinvesteringar	A01-F43 varuproducenter	Referensår
Kvartal 1 2015	Hushållens konsumtion	06 Hälsa-och sjukvård	Löpande
Kvartal 4 2015	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 gruvor, mineral utvinning och tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	A01-F43 varuproducenter	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Ref. och löpande
	Arbetade timmar	J58-J63 informations och kommunikationsverksamhet	-
Kvartal 1 2016	Antal sysselsatta	084_Q88 Offentlig förvaltning och vård	-
	Förädlingsvärde	J58-J63 informations och kommunikationsverksamhet	Referensår
	Hushållskonsumtion	08 Post och telekommunikation	Löpande
	Hushållskonsumtion	10 Utbildning	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations och kommunikationsverksamhet	Referensår
Kvartal 2 2016	Hushållens konsumtion	Hushållenskonsumtion i utlandet	Löpande
	Hushållens konsumtion	888 Varaktiga varor	Löpande
	Hushållens konsumtion	88 Varaktiga varor	Löpande
Kvartal 1 2017	HIO konsumtion	HIO konsumtion	Löpande
	Hushållskonsumtion	08 Post och telekommunikation	Referensår
	Hushållskonsumtion	10 Utbildning	Referensår
Kvartal 3 2017	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations och kommunikationsverksamhet	Referensår
	HIO konsumtion	HIO konsumtion	Referensår
Kvartal 1 2018	Antal sysselsatta	084_Q88 Offentlig förvaltning och vård	-
	Förädlingsvärde	A01-03 Jord-, skogsbruk och fiske	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations och kommunikationsverksamhet	Referensår
Kvartal 2 2018	Fasta bruttoinvesteringar	Transport	Löpande
	Hushållens konsumtion	07 Transporter	Referensår
Kvartal 4 2018	HIO konsumtion	HIO konsumtion	Löpande
	Antal sysselsatta	084_Q88 Offentlig förvaltning och vård	-
Kvartal 3 2019	Hushållens konsumtion	888 Varaktiga varor	Löpande
	Hushållens konsumtion	88 Varaktiga varor	Löpande
	Hushållens konsumtion	Hushållenskonsumtion i utlandet	Löpande

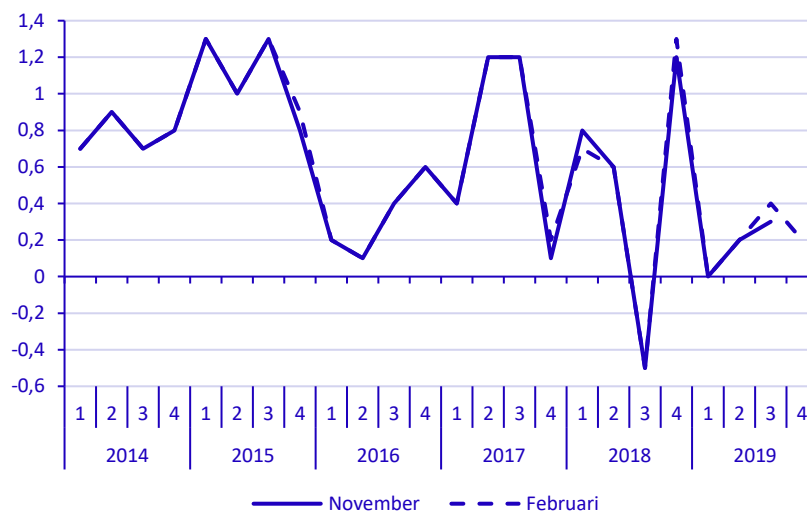
För mer information om extremvärden i säsongrensningen se BNP-kvartal 2009:1, sid 26, http://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Publiceringskalender/Visa-detaljerad-information/?publobjid=9171

Revideringar

Revidering av kvartalen 2018 och 2019

I diagrammet nedan redovisas volymutvecklingen för säsongrensad BNP enligt denna publicering och publiceringen i november, för första kvartalet 2014 till fjärde kvartalet 2019. Av diagrammet framgår att den säsongrensade utvecklingen är uppreviderad med 0,1 procentenheter tredje kvartalet 2019 och är oförändrad årets övriga kvartal. Det har skett revideringar av den säsongrensade serien även för tidigare kvartal. Varje publicering av ett nytt kvartal kan föranleda ändringar i säsongrensade serier men vid denna publicering har dessutom de underliggande faktiska talen för kvartalen 2018 och 2019 reviderats. För 2018 kan man se att den säsongrensade BNP utvecklingen sänkts med 0,1 procentenheter första kvartalet och höjts med lika mycket för fjärde kvartalet.

Redovisad säsongrensad BNP-utveckling vid publicering i november 2019 respektive februari 2020

Revidering av 2018

För kvartalen 2018 har ett reviderat taxeringsutfall tagits in i beräkningarna till denna publicering. Den faktiska BNP-utvecklingen för fjärde kvartalet reviderades ned med 0,1 procentenheter medan övriga kvartal samt utvecklingen för helåret är oförändrat jämfört med publiceringen i november. Revideringen förklaras av att produktskatterna ändrats till följd av ett uppdaterat statistikunderlag. Tredje kvartalet har höjts med 0,5 procentenheter medan det fjärde kvartalet har sänkts med 0,4 procentenheter. Till följd av den nya avstämningen som gjorts på kvartalen 2018 har lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen höjts med 0,1 procentenheter tredje

kvartalet. Den faktiska utvecklingen för övriga områden är oreviderade jämfört med föregående publicering.

Revidering av kvartalen 2019

I de fall det finns uppdaterade underlag för årets tre första kvartal så tas dessa, i enlighet med revideringspolicyn, in vid beräkning av fjärde kvartalet. Det medför att de allra flesta områden har reviderats i någon mån i samband med denna publicering.

Revidering av första kvartalet

Den faktiska BNP-utvecklingen är oförändrad första kvartalet 2019. Däremot har revideringar skett på försörjningsbalansens delkomponenter. Hushållens konsumtionsutgifter har reviderats upp till följd av i huvudsak uppdaterade uppgifter avseende utländsk konsumtion i Sverige. Exportnettots bidrag till BNP utvecklingen har reviderats ned från 1,6 till 1,2 procentenheter i samband med ny beräkning av första kvartalet. Detta förklaras främst av att tjänsteimporten höjdes kraftigt till följd av uppdateringar i det statistiska underlaget.

Reviderat statistikunderlag har tagits in även för näringslivets produktion och lett till som regel små revideringar av de allra flesta branscher. Till följd av både det reviderade underlaget och att en ny avstämning gjorts så har utvecklingen för de varuproducerande branscherna höjts med 0,1 procentenheter medan de tjänsteproducerande sänkts med 0,1 procentenheter. Produktionen inom offentliga myndigheter är oförändrad jämfört med publiceringen i november. Produktskattenettot har reviderats upp jämfört med föregående publicering, från en utveckling på -1,4 till -1,0 i samband med att mer definitiva momsuppgifter funnits tillgängliga.

Revidering av andra kvartalet

Även för andra kvartalet är den faktiska BNP-utvecklingen oförändrad jämfört med föregående publicering. Men uppdaterade underlag har medfört revideringar av de underliggande komponenterna. Exportnettot har försämrats något även för andra kvartalet. Både exporten och importen har höjts men den sistnämnda i större utsträckning. Återigen är det tjänsteimporten som har reviderats upp.

Produktionen inom både de varu- och de tjänsteproducerande branscherna har höjts jämfört med publiceringen i november, detta främst till följd av att uppdaterade källor använts i beräkningarna men även på grund av ett något minskat avstämningsbehov då kvartalet stämde av på nytt. Produktskatterna sänktes med ungefär 2 miljarder i fasta priser till följd av uppdaterade momsuppgifter.

Revidering av tredje kvartalet

BNP-utvecklingen för tredje kvartalet har reviderats upp med 0,3 procentenheter jämfört med beräkningen som publicerades i november.

Det är inte ovanligt att det senast beräknade kvartalet revideras i större utsträckning i takt med att statistikunderlagen uppdateras och blir mer kompletta. För tredje kvartalet beror höjningen på upprevideringar av källorna för både användnings- och produktionssidan. På användningssidan ledde revideringar i källorna till att hushållens konsumtionsutgifter höjdes med 0,3 procentenheter, från 1,6 till 1,9 procent i volymutveckling. De fasta bruttoinvesteringarna höjdes också till följd av uppdaterade underlag, från 0 till 0,8 procent. Flera kapitaltyper reviderades, men bland de mer betydande ändringarna kan nämnas investeringar i maskiner och inventarier inklusive vapensystem samt FoU investeringar. Det är i huvudsak offentliga investeringar som har höjts men även näringslivets investeringar är högre än vid publiceringen i november. Såväl exporten som importen är högre än vid förra publiceringen. För båda förklaras detta av reviderade källor men för exporten så påverkar även en upprättning av ett fel som tidigare fanns på exporten av varor. Exportnettot är oförändrat jämfört med förra publiceringen.

På produktionssidan var det, i likhet med årets första två kvartal, främst produktskatterna som reviderades och detta återigen till följd av uppdaterade momsutgifter. För tredje kvartalet höjdes dessa med 2 miljarder i fasta priser jämfört med föregående beräkning. Även produktionen i näringslivet har höjts till följd av att reviderad statistik har tagits in. Detsamma gäller utvecklingen av produktionen i offentliga myndigheter som höjts från 0,1 procent i föregående publicering till 0,4 i nuvarande. Utöver att reviderade källor tagits in så har produktionssidan höjts även till följd av ett något högre avstämningsbehov jämfört med beräkningen i november.

I tabellen nedan redovisas bidragen till BNP-utvecklingen vid de olika publiceringstillfällena.

BNP-bidrag kvartal 1-3 2019 vid olika publiceringstidpunkter, faktiska tal

	Publicerings tillfälle	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager**	Exportnetto	BNP
Kv1	maj-19	0	0,3	-0,1	0,1	1,7	2,1
Kv 1	jul-19	0	0,3	-0,1	0,1	1,7	2,1
Kv 1	sep-19	-0,1	0,4	-0,2	-0,2	1,7	1,7
Kv 1	nov-19	0	0,4	-0,3	-0,1	1,6	1,4
Kv 1	feb-20	0,1	0,5	-0,4	0	1,2	1,4
Kv 2	jul-19	0,1	-0,2	-0,4	-0,6	1,9	0,9
Kv 2	sep-19	0,2	-0,1	-0,5	-0,4	1,4	0,6
Kv 2	nov-19	0,3	-0,2	-0,6	-0,3	1,4	0,5
Kv 2	feb-20	0,3	-0,3	-0,7	-0,2	1,3	0,5
Kv 3	nov-19	0,8	0,2	0	-0,2	1,3	2
Kv 3	feb-20	0,9	0,3	0,2	-0,4	1,3	2,3

*inkl HIO

** lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

Revideringar sektorräkenskaperna

Sektorräkenskaperna har reviderats avseende första kvartalet 2018 till och med tredje kvartalet 2019.

Underlaget för utlandssektorn har reviderats från första kvartalet 2018 då förbättrat underlag för beräkningen av utlandssektorn har tagits in.

Revidering av de offentliga finanserna

Första kvartalet 2019 var i stort sett oförändrat där revideringar av ingående delar inom finansiellt sparande tog ut varandra. Andra kvartalet reviderades ned med 2,4 miljarder kronor. Mest till följd av lägre mervärdesskatt. Tredje kvartalet reviderades också ned, men inte lika mycket. Sparandet reviderades ned med 0,7 miljarder, vilket bland annat berodde på högre investeringsutgifter.

År 2018 har främst reviderats till följd av Taxeringsutfallet och ytterligare någon justering. Någon ny fullständig beräkning av offentliga finansiella sparandet har inte skett vid den här tidpunkten. Helåret 2018 reviderades ned 1,8 miljarder varav lägre inkomstskatter enligt Taxeringsutfallet var den största förklaringen.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen vid respektive beräkningstillfälle för de olika kvartalen.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen, första kvartalet 2017 till fjärde kvartalet 2019

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2017	2017 maj	3,6			
	2017 jul	3,6	2,6		
	2017 sep	3,6	1,6		
	2017 nov	3,3	1,2	2,5	
	2018 feb	3,2	1,1	2,5	2,8
	2018 maj	3,3	1,2	2,2	2,5
	2018 juli	3,3	1,2	2,2	2,5
	2018 sep	3	1,2	2,1	2,2
	2018 nov	2,9	1,2	2,1	2,2
	2019 feb	2,9	1,2	2,1	2,2
	2019 maj	2,9	1,2	2,2	2,3
	2019 juli	2,9	1,2	2,2	2,3
2018	2018 sep	2,8	1,5	2,8	2,7
	2018 nov	2,8	1,5	2,8	2,7
	2020 feb	2,8	1,5	2,8	2,7
	2018 maj	2,8			
	2018 juli	2,8	3,8		
	2018 sep	2,3	3		
	2018 nov	2,9	3,2	1,6	
	2019 feb	2,9	3	1,5	1,9
	2019 maj	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 juli	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 sep	3,1	3,3	0,7	2
	2019 nov	2,9	3,4	0,7	1,8
2019	2020 feb	2,9	3,4	0,7	1,7
	2019 maj	2,1			
	2019 juli	2,1	0,9		
	2019 sep	1,7	0,6		
	2019 nov	1,4	0,5	2	
	2020 feb	1,4	0,5	2,3	0,8